

IV FESTIWAL KULTURY ŁOWIECKIEJ W OSTROWI MAZOWIECKIEJ

23 maja 2026 roku

cz. II

FESTIWAL
KULTURY ŁOWIECKIEJ
OSTRÓW MAZOWIECKA

Wystawy łowieckie

Ważnymi elementami ostrowskich festiwali były i są wystawy kolekcjonerskie, inaugurowane podczas konferencji popularno-naukowej, w obecności kilkuset widzów. Ekspozyty w kolejnych dniach instalowane w bibliotece miejskiej, muzeach, galeriach sztuki, holach ostrowskich urzędów, instytucjach kultury, udostępniane przez kilka tygodni uczniom, mieszkańcom regionu i petentom odwiedzającym urzędy, są chętnie oglądane i spełniają edukacyjne zadanie. Wszystkie zbiory wzbudziły ciekawość zainteresowanych.

Prezentacja kolekcjonerów - wystawców: Gabrieli Łakomik-Kaszuby i prof. dr. hab. Tomasza Motyla. Po lewej Jolanta Andruszkiewicz - prowadząca konferencję i Krzysztof Mielnikiewicz (po prawej), zapowiadający wystawę ekslibrisu Ryszarda M. Wagnera, z aparatem fotograficznym dr. Zbigniew Korejwo - red. naczelny „Myśliwca Warmińsko-Mazurskiego”

Wystawa ekslibrisu

Wystawę ekslibrisu inspirowanego łowiectwem, leśnictwem i ochroną przyrody udostępnił znany wielkopolski kolekcjoner grafik i księgoznawców Ryszard Marian Wagner, zasłużony leśnik, członek Klubu Kolekcjonera i Kultury Łowieckiej, autor kilkunastu książek i katalogów wystaw, popularyzator kultury łowieckiej.

Ekslibris poza swą pierwotną funkcją mającą na celu ochronę przed kradzieżą, bądź zgubieniem rzadkich i cennych książek, w myśl zapisu *hic liber mihi est* (ta książka jest moja), świadczył i nadal dowodzi o wysokich potrzebach kulturalnych właścicieli, jest przejawem dbałości o książki, ważnym przekazywaniem treści artystycznych i zmieniających się technik tworzenia sztuki graficznej, a także nośnikiem informacji historycznych i naukowych.

Ryszard Marian Wagner w wydawnictwie festiwalowym umotywował wybór do ekspozycji ponad setki księgoznaków następująco: *wystawę ekslibrisu społeczności ostrowskiej udostępniłem z nadzieją, że będzie ona impulsem do bliższego zainteresowania się twórczością, kolekcjonerstwem, a także stworzeniem własnego księgoznaku przez młodzież, myśliwych, leśników i instytucje kultury – biblioteki szkolne i publiczne. Na wystawę zaproponowałem księgoznaki powstałe na przestrzeni ponad stuletniego okresu czasu, cechującego się ustawicznym „wrzeniem” w sztuce, objawiającym się w ciągłym poszukiwaniu przez twórców-wizjonerów nowego, odbiegające-*

Fragment wystawy Ryszarda Mariana Wagnera, eksponowany podczas konferencji popularno-naukowej w sali MOSiR

go od tradycyjnego rozumienia estetycznego piękna, nowoczesnych formalnych i artystycznych rozwiązań w dziele – tych wszystkich czynników, które tworzą wyjątkowe piękno stworzonej graficznej kreacji. Pokazu księgoznaku dokonałem według tematycznego podziału, zachowując chronologię czasową w danym dziale tematycznym. Zaprezentowałem obiekty sztuki opatrując je standardowym opisem uwzględniającym: nazwiska właściciela i wykonawcy, technikę graficzną, wymiary i datę powstania dzieła. Prezentację ekslibrisów podzieliłem na działy: Mitologia, Polowania w epokach i wiekach minionych, Heraldyka europejska, w tym polska, Św. Hubert, Sygnalistyka łowiecka, Broń łowiecka tematyką księgoznaków, Humor łowiecki, Pies myśliwski, Naturalne piękno zwierząt łownych i chronionych, Naturalne piękno świata ptasiego, Symbolika orla w kulturze europejskiej, w tym polskiej, Piękno i urok europejskich, afrykańskich i japońskich środowisk przyrodniczych, Ochrona gatunków zwierzęcych, Ochrona naturalnego środowiska przyrodniczego.

Ekspozycja ekslibrisów Ryszarda M. Wagnera w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej

Troska o edukację bibliofilską dzieci i młodzieży, skłoniła R. Wagnera, do obdarowania Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej kilkunastoma cennymi księgoznakami (niektóre z okresu międzywojennego), celem uatrakcyjnienia lekcji bibliotecznych lub skłonienia młodych miłośników literatury do stworzenia własnych ekslibrisów i ozdobienia nimi prywatnych książek. Wystawę można oglądać do końca czerwca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej.

Protoekslibris arcybiskupa Jarosława Bogoria-Skotnickiego (na lewej dolnej części portretu). Lata 30. XVI w. Stanisław Samostrzelnik, iluminator, miniaturzysta, zakonnik Cystersa (Zakon Cystersów w Mogile pod Krakowem)

Pracownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostrowi Mazowieckiej, które włożyły bardzo duży wkład pracy w przygotowanie wystaw i konferencji popularno-naukowej podczas IV Festiwalu Kultury Łowieckiej w Ostrowi Mazowieckiej.

Po lewej: oprawa książki z supereklibrisem, wykonanym przez Macieja z Przasnysza dla bpa Stanisława Oleśnickiego herbu „Dębno”. Kraków 1538. Źródło Arkadiusz Wagner, „Supereklibris polski...”. Toruń 2016.
Po prawej Ekslibris Karola Chodkiewicza, Jan Ziarnko, miedzioryt. ok. 1619 r.

Wystawa „Wyżły na starych pocztówkach”

Gabriela Łakomik-Kaszuba, międzynarodowy sędzia kynologiczny FCI, bibliofilka i kolekcjonerka kynologaliów, a także autorka i współautorka opracowań na temat historii kynologii, charakterystyki psów rasowych, kolekcjonerstwa kynologicznego, udostępniła widzom zbiór pt. „Wyżły na starych pocztówkach”. Kolekcjonerka, zgodnie z regułami profesjonalnego zbieractwa, dzieli się chętnie swoją wiedzą i licznymi zbiorami z czytelnikami i uczestnikami imprez organizowanych przez środowiska myśliwskie i kynologiczne. Z ostrowskimi festiwalami związana czynnie od czterech lat, reprezentuje Związek Kynologiczny w Polsce, wygłasza prelekcje, wystawia kary pocztowe, grafiki i bibeloty związane z psim tematem.

Podczas tegorocznego święta myśliwych przygotowała ekspozycję starych kart pocztowych z wizerunkami wyżłów. W inauguracyjnej prezentacji zbioru poinformowała zebranych, że *...wystawa dawnych pocztówek wyżlarskich jest tym bardziej zasadna, że równocześnie pokazana będzie wyjątkowa kolekcja ekslibrysów z wątkami kynologicznymi i heraldycznymi ze znanego wszystkim zbioru wybitnego kolekcjonera i autora publikacji Pana Ryszarda Wagnera. Oba tematy oscylujące wokół niezbędnych w łowiectwie i tak dla nas miłych czworonogów będą się zatem dopełniać. Pokazują rolę tych wyjątkowych psów u boku myśliwego, nierzadko według różnych wizji autorów – mistrzów rysika, pędzla, dłuta, a także aparatu fotograficznego.*

Właścicielka, zarazem scenarzystka wystawy, usystematyzowała wyżły w kilka grup tematycznych, pokazujących ich rolę w pracy przed i po strzale. Prace monochromatyczne, zdjęciowe i te w pełnym kolorze podzielone zostały na działy: legawce gorącokrwiste, czyli wyżły brytyjskie, wyżły zimnokrwiste, czyli kontynentalne, wyprawa na łowy, wyżły i zwierzyna, u boku myśliwego, wyżły na pocztówkach zdjęciowych, portrety, pani i jej pies w myśliwskim entourage'u.

Gabriela Łakomik-Kaszuba przy fragmencie swej ekspozycji o wyżłach, eksponowanej podczas konferencji popularno-naukowej

Gabriela Łakomik-Kaszuba wyraziła nadzieję, że zwiedzający docenią walory estetyczne i rzadkość kart pocztowych, a wraz z wydawnictwem festiwalowym niektóre z nich trafią do domów myśliwych, miłośników psów i staną się inspiracją dla nowych kolekcji filokartystycznych poświęconych psom. Wystawę można oglądać i podziwiać do końca czerwca w ostrowskim ratuszu.

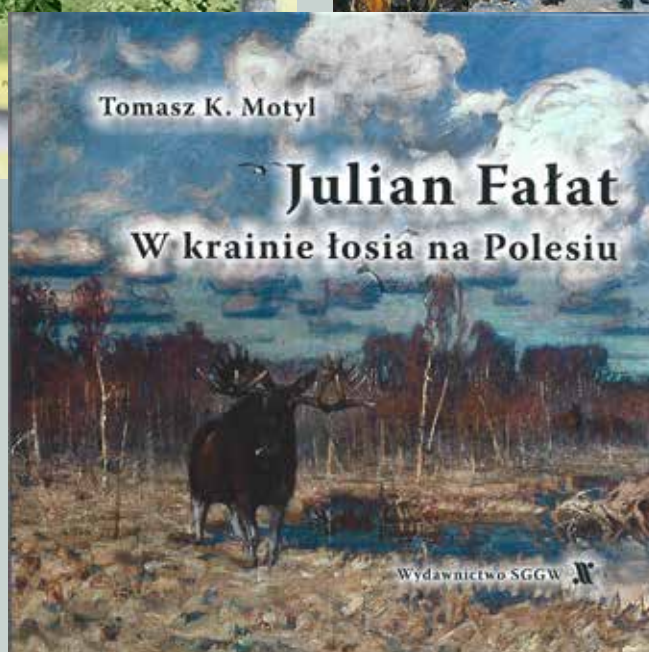
Wystawa „Wyżły na starych pocztówkach” w ostrowskim ratuszu

Wystawa „Malarstwo Juliana Fałata na kartach pocztowych”

Właściciel eksponatu, profesor dr hab. Tomasz Motyl, był wieloletnim kierownikiem Katedry Nauk Fizjologicznych i prodziekanem ds. nauki na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej SGGW, członkiem Senatu SGGW, Rady Naukowej Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN, członkiem Rady Narodowego Centrum Nauki, organizatorem licznych konferencji łowieckich dotyczących restytucji zwierząt dziko żyjących, które realizował na Mazowszu. Jego hobby to malarstwo, swoje prace prezentował na kilkunastu wystawach, a obrazy zamieścił w czterech wydanych drukiem albumach: „Pastelowe barwy przyrody” (2011), „Pastelowe wspomnienia: mój makro- i mikro- świat” (2021), „Pastelowy pamiętnik: z lasu i z pola”, „Szkice przyrody – cztery pory roku” (2022), „Pastelowe impresje” (2024).

Pastele wykorzystywał także jako ilustracje do książek beletrystycznych swojego autorstwa, m.in. „Szept ciągnącej słonki” (2006), „Wspomnienia nie tylko myśliwskie” (2023), „Łowiecka pasja” (2025), „W królestwie przyrody” (2024). Profesor interesuje się historią dawnego malarstwa polskiego, zwłaszcza o tematyce łowieckiej, o czym pisze w książkach pt. „Łowy oczyma dawnych mistrzów” (2021) „Malarstwo myśliwskie Juliana Fałata na kartach pocztowych” (2023) „Julian Fałat. Łowy w obrazach zaklęte” (2024) i najnowszą pokazaną po raz pierwszy publicznie podczas ostrowskiego festiwalu zatytułowaną „Julian Fałat. W krainie łosia na Polesiu” (2026).

Talent malarski i wynikająca z zawodu fizjologa i myśliwego praktyka, pozwala artyście oddać prawdziwy wizerunek zwierzęcia w środowisku naturalnym, jego zachowanie i stan emocjonalny, a także analizować i interpretować obrazy animalistyczne wielkich mistrzów pędzla.

Prof. T. Motyl szczególnie zasmakował w malarstwie Juliana Fałata, zebrał niemal wszystkie karty pocztowe z obrazami tego nadwornego malarza cesarza Wilhelma II i dokumentalisty nieświeskich łowów u Antoniego Radziwiłła, oraz pocztówki będące jedynymi śladami zaginionych prac „mistrza śniegu”. Dwa-
dzieścia dwie z nich, powiększone i opisane, stanowią treść wystawy zaprezen-
towanej na festiwalu, a w kolejnych dniach w holu miejskiego Ratusza.

Przed otwarciem ekspozycji profesor w krótkiej prezentacji multimedial-
nej przedstawił motywy, którymi kierował się przy wyborze tematyki, historię
pocztówek i ich rolę w dokumentowaniu oraz odszukiwaniu prac malarza zagi-
nionych podczas II wojny światowej.

Krzysztof Mielnikiewicz

Fragmenty wystawy prof. Tomasza Motyla w ostrowskim Ratuszu

